

17.6.2019

Kaupunginmuseon lausunto asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, matkustajaterminaalit, Jätkäsaari

HEL 2019-005767 T 10 03 03

Kaupunginmuseo arvioi hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Asemakaavan muutos koskee 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) satama-aluetta sekä katualuetta. Tavoitteena on mahdollistaa liikenteen sujuvuus siten, että uusilla laivapaikoilla laivojen satamasaoloaika olisi mahdollisimman lyhyt. Asemakaavassa todetaan jo rakennettu terminaalit sekä mahdollistetaan uuden Schengen-alueen ulkopuolelle suuntautuvan liikenteen terminaalien rakentaminen. Jälkimmäisen yhteyteen on tarkoitus sijoittaa liike- ja toimitilaa sekä hotelli. Uuden terminaalirakennuksen rakentaminen merkitsee nykyisen Länsiterminaalirakennuksen purkamista.

Länsiterminaalien kulttuurihistoriallinen arvo

Kaupunginmuseo antoi lausunnon Jätkäsaaren osayleiskaavaehdotuksesta vuonna 2004. Siinä Länsiterminaalien rakennusta esitettiin suojeltavaksi. Suojelutavoite otettiin osayleiskaavassa huomioon ja rakennus on merkitty siinä suojelluksi rakennukseksi (sr).

Kaupunginarkkitehti Gunnar Taucherin alun perin varastoksi 1938 suunnittelema rakennus L4 on toiminut 1990-luvulta lähtien matkustajaterminaalina. Gunnar Taucher toimi kaupunginarkkitehtinä 1924 -1941 johtaen kaupungin omien rakennusten suunnittelutyötä Helsingin rakennuskonttorin talonrakennusosastolla. Kaupunginmuseo on laatinut muistion 24.9.2013 liittyen matkustajasataman tuleviin muutoksiin. Siinä kaupunginmuseo totesi mm., että L4- makasiinin sisätilat on muokattu terminaalikäyttöä varten. Rakennuksen sisätilat ovat olleet tarkoitukseen joustavat ja muunneltavat. Kerroskorkeus on suhteellisen matala. Kantavat rakenteet ja pilarit ovat näkyvillä, alkuperäisiä pieniä ikkunoita on säilynyt. Rakennuksen punatiilisiin julkisivuihin on kohdistunut muutoksia. Rakennuksen merenpuoleinen julkisivu on jäänyt matkustajasillojen ja rakenteiden taakse. Rakennuksen edessä on sisäänkäynnin vaatimat rampit ja katosrakennelmat. Pohjoispäädyn peittää myöhempi laajennusosa. Eteläpääty on säilynyt lähes ennallaan. Rakennus on hyvässä kunnossa.

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

17.6.2019

Kaupunginmuseo pitää erittäin valitettavana, ettei osayleiskaavan mukainen suojelu voi toteutua satama-aluetta kehitettäessä. Rakennuksen purkamisella menetetään yksi tärkeä kerrostuma satamatoimintojen historiaa ja laadukas esimerkki kaupunginarkkitehti Gunnar Taucherin tuotannosta sekä Helsingin omasta, kunnallisesta suunnittelusta ja rakentamisesta.

Suunnittelualue on osa Helsingin merellistä julkisivua, joka näkyy laajalle ja on rakennuspaikkana vaativa. Asemakaavalla tulee varmistaa rakentamisen laadukkuus, myös maisemallisia ja kaupunkikuvallisia vaikutuksia tulee selvittää asemakaavatyön aikana.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Vedenalaisen kulttuuriperinnön osalta lausuntoa tulee pyytää Museovirastolta.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö